

Formulár na zverejňovanie informácií o HABILITAČNOM konaní podľa §76 Zákona 131/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov

1. Dátum doručenia žiadosti o habilitačné konanie:	19.1. 2021
2. Údaje z profesijného životopisu uchádzača habilitačného konania v rozsahu	
a) Meno, priezvisko, rodné priezvisko:	JANA KUŠNÍROVÁ
b) Akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly, umelecko-pedagogické tituly, vedecké hodnosti:	Ing., PhD.
c) Rok narodenia:	1977
d) Údaje o vysokoškolskom vzdelaní, ďalšom akademickom raste a absolvovanom ďalšom vzdelávaní:	Vysokoškolské vzdelanie: od 01. septembra 1995 do 24. mája 2000 študent odbor Financie, bankovníctvo a investovanie so zameraním na Daňovníctvo a daňové poradenstvo, Národohospodárska fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave, stupeň vzdelania v národnej alebo medzinárodnej klasifikácii: druhý <i>od 01. septembra 2005 do 24. augusta 2011</i> interný doktorand Katedry financií, Národohospodárska fakulta Ekonomická univerzita v Bratislave, stupeň vzdelania v národnej alebo medzinárodnej klasifikácii: tretí Ďalšie vzdelávanie: <i>od 01. septembra 2015 do 09. júna 2016</i> doplňujúce pedagogické štúdium, Katedra pedagogiky, Národohospodárska fakulta, Ekonomická univerzita v Bratislave <i>september 2012</i> školenie štatistické metódy v analýze dát
e) Údaje o priebehu zamestnaní a priebehu pedagogickej činnosti (rok, pracovisko, pozícia):	Priebeh zamestnaní: <i>od 01. októbra 2011 do teraz</i> odborný asistent Katedry financií, Národohospodárska fakulta Ekonomická univerzita v Bratislave, vedenie prednášok a cvičení z predmetu Priame dane II, vedenie cvičení z predmetu Daňová teória a politika I, vedenie cvičení z predmetu Špeciálny seminár z daňovníctva, <i>od 11. februára 2019 do teraz</i> prodekanka pre vzdelávaciu činnosť NHF

od 1. júna 2018 do 31. január 2019

prodekan pre rozvoj fakulty a sociálne veci študentov NHF

od 03. októbra 2012 do teraz

konateľ, riaditeľ tax audit, vedenie a zastupovanie spoločnosti zameranej na oblasť personálneho manažmentu IT, Inn Consulting s. r. o., Konopná 16, 821 05 Bratislava (Slovensko)

od 29. novembra 2007 do 10. júla 2012

podpredsa predstavenstva, riaditeľ tax audit, Optimal mobility a. s., Vajnorská 62, 831 04 Bratislava (Slovensko)

od 01. januára 2000 do 30. septembra 2005

obchodný riaditeľ, Linea Slovensko s. r. o., Prievidza (Slovensko)

riešenie projektov VEGA – 6 projektov ukončených a 2 aktívne.

riešenie projektov APP – 1 projekt ukončený

riešenie projektov BFB-PA26-005 bilaterálna spolupráca – 1 projekt ukončený

Priebeh pedagogickej činnosti:

od 01. septembra 2005 do 24. august 2011

interný doktorand Katedry financií, Národohospodárska fakulta Ekonomická univerzita v Bratislave

od 01. októbra 2011 do teraz

odborný asistent Katedry financií, Národohospodárska fakulta Ekonomická univerzita v Bratislave

Aktuálna pedagogická činnosť

Daňová teória a politika I., 1. stupeň štúdia, cvičenia,

Priame dane II., 2. stupeň štúdia, prednášky a cvičenia,

Špeciálny seminár z daňovníctva, 2. stupeň cvičenia

Záverečná práca, 1. a 2. stupeň štúdia, vedenie prác.

Predchádzajúca pedagogická činnosť

Daňové analýzy, 2. stupeň štúdia, prednášky, cvičenia, akademický rok 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016, 2016/2017

f) Údaje o odbornom alebo umeleckom zameraní (špecializácia):	Daňovníctvo
g) Údaje o publikačnej činnosti (sumár):	Príloha č. 1
h) Ohlasy na vedeckú alebo umeleckú prácu:	Príloha č. 2
i) Počet doktorandov, ktorým uchádzač je alebo bol školiteľom, s určením, koľkí z nich štúdium ku dňu vyhotovenia životopisu riadne skončili (počet doktorandov spolu / počet ukončených doktorandov):	-
3. Názov odboru habilitačného konania a inauguračného konania, v ktorom sa habilitačné konanie uskutočňuje:	Financie, bankovníctvo a investovanie
4. Téma habilitačnej práce:	Zdaňovanie právnických osôb a ich vplyv na zdroje štátneho rozpočtu
5. Dátum, od ktorého je habilitačné konanie prerušené, a lehota, v ktorej majú byť odstránené nedostatky žiadosti:	-
6. <u>Oponenti habilitačnej práce:</u> a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Anna Schultzová Ing. PhD. prof. Národohospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave ÁNO ☒ NIE ☐
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Ján Artur Oberhauser Ing. CSc. AUDIT TAX CONSULTING, k.s. Bratislava ÁNO ☐ NIE ☒
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Petr David Ing. Ph.D. doc. Provozně ekonomická fakulta, Mendelova univerzita v Brně ÁNO ☐ NIE ☒
<u>Členovia habilitačnej komisie:</u> a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Rudolf Sivák Ing. PhD. Dr. h. c. prof. Národohospodárska fakulta, prorektor Ekonomickej univerzity v Bratislave ÁNO ☒ NIE ☐

a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Petr Dvořák Ing. Ph.D. doc. Fakulta financií a účetníctví, prorektor Vysoké školy ekonomickej v Praze ÁNO ☐ NIE ☒
a) meno a priezvisko b) akademický titul c) vedecko-pedagogický titul d) umelecko-pedagogický titul e) pracovisko f) zamestnanec vysokej školy, na ktorej sa habilitácia uskutočňuje	Marta Orviská Ing. PhD. prof. Ekonomická fakulta, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici ÁNO ☐ NIE ☒
7. Návrh habilitačnej komisie s odporúčaním udeliť alebo neudeliť uchádzačovi titul docent v odbore habilitačného konania a inauguračného konania spolu s oponentskými posudkami:	NÁVRH UDELIŤ ☒ NÁVRH NEUDELIŤ ☐ oponentské posudky – Príloha č. 3
8. Rozhodnutie príslušnej vedeckej rady, vrátane jeho odôvodnenia, ak sa vypracúva, a lehota na prípadne opätovné predloženie žiadosti podľa § 2 ods. 2 vyhlášky č. 246/2019 Z. z. (Ak uchádzač podľa rozhodnutia vedeckej rady podmienky nespĺňa, vedecká rada titul docent neudelí a jej predseda písomne oznámi toto rozhodnutie s odôvodnením uchádzačovi do 30 dní od rozhodnutia príslušnej vedeckej rady. Lehotu na opätovné predloženie žiadostí o získanie titulu docent určuje rokovací poriadok vedeckej rady):	SCHVÁLENIE NÁVRHU ☒ NESCHVÁLENIE NÁVRHU ☐ Odôvodnenie: Lehota na opätovné predloženie:
9. Prezenčná listina zo zasadnutia vedeckej rady, ktorá o žiadosti rozhodovala	Príloha č. 4
10. Dátum a dôvod skončenia habilitačného konania:	
11. Ďalšie údaje o priebehu habilitačného konania:	Vedecká rada NHF EU v Bratislave na svojom zasadnutí dňa 23.9.2021 rozhodla udeliť titul docentka Ing. Jane Kušnírovej, PhD.

Príloha č. 1

Údaje o publikačnej činnosti

Kategórie publikačnej činnosti	Počet
Vysokoškolské učebnice (počet/AH) ACA, ACB	ACA – 1/10,9 AH
Skriptá a učebné texty (počet/AH) BCI	BCI – 10/29,74 AH
Vedecké monografie (počet/AH) AAA, AAB	AAA – 1/7 AH
Kapitoly vo vedeckých monografiách vydané v zahraničných vydavateľstvách ABC	–
Štúdie v časopisoch a zborníkoch charakteru vedeckej monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách ABA	–
Vedecké práce v domácich a zahraničných karentovaných časopisoch ADC, ADD	–
Vedecké práce v domácich a zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS ADM, ADN	ADM – 3
Vedecké práce a iné knižné publikácie ABD, ABB, ACC, ACD, ADE, ADF, AEC, AED	ADE – 5 ADF – 11 AEC – 6 AED – 9
Odborné práce a iné knižné publikácie BAA, BAB, BBA, BBB, BCB, BCK, BDA, BDB, BDC, BDD, BDE, BDF, BDM, BDN, BEE, BEF, EAI, EAJ, EDI, EDJ, GHG	BDF – 16 BEE – 2 EDI – 2 GHG – 46
Príspevky publikované v zborníkoch (spolu)	40
- zahraničné konferencie AFA, AFC	AFA – 1 AFC – 8
- domáce konferencie AFB, AFD	AFD – 31

Príloha č. 2

Ohlasy na vedeckú alebo umeleckú prácu

Citácie a ohlasy (spolu)	92
Citácie v domácich a zahraničných publikáciách registrovaných v citačných indexoch Web of Science a v databáze SCOPUS <i>kódy: 1, 2</i>	Kód 1 – 8 Kód 2 – 3
Citácie v domácich a zahraničných publikáciách neregistrovaných v citačných indexoch <i>Kódy: 3, 4</i>	Kód 3 – 28 Kód 4 – 51
Recenzie v domácich a zahraničných publikáciách <i>kódy: 5, 6</i>	Kód 6 – 2

Príloha č. 3

Oponentské posudky:

OPONENTSKÝ POSUDOK

na habilitačnú prácu: **Zdaňovanie právnických osôb a ich vplyv na zdroje štátneho rozpočtu**

Habilitantka: Ing. Jana Kušnírová, PhD.

Ing. Jana Kušnírová, PhD. predložila prácu spracovanú za účelom habilitačnej prednášky s názvom „Zdaňovanie právnických osôb a ich vplyv na zdroje štátneho rozpočtu“. Habilitačná práca pozostáva z častí, ktoré sú kladené na tento druh práce. Jej súčasťou je 29 tabuliek, 13 grafov a 10 obrázkov.

Predložená práca sa zaoberá tou stránkou, resp. nástrojmi daňovej politiky, na ktoré štát prostredníctvom uplatňovanej daňovej legislatívy môže vplyvať a presadzovať svoje záujmy. Vo všeobecnosti - využitie rôznych nástrojov daňovej politiky vo veľkej miere závisí od viacerých faktorov, ku ktorým možno priradiť uplatňovanie hospodárskej politiky štátu v sledovanom období, jeho zámery v oblasti riadenia verejných financií, podpory podnikania v tuzemsku, resp. vstupu zahraničného investora na Slovensko, a pod.

Napriek tomu, že výška nominálnych daňových sadzieb zohráva dôležitú úlohu pri stanovení daňovej povinnosti štáty využívajú celú škálu nástrojov prostredníctvom ktorých subjekty upravujú výsledok hospodárenia. V prípade uplatňovanej politiky zameranej na zdaňovanie právnických osôb (korporácií), je zvlášť dôležité využívanie špecifických daňových nástrojov ovplyvňujúcich konečnú daňovú povinnosť subjektov. Práve táto skupina daňových nástrojov je v rôznej forme a miere využívaná štátmi (vrátane SR). Ovplyvňujú vstup zahraničných investorov do krajiny, podmienky podnikania tuzemských subjektov, objem príjmov do verejných rozpočtov, objem finančných prostriedkov, ktoré môže štát prerozdeľovať a iné skutočnosti. Na vybrané špecifické nástroje využívané od vzniku samostatnej sústavy daní Slovenska až po súčasnosť, so sledovaním ich dopadu na príjmy ŠR a podnikateľské aktivity subjektov, je zameraná táto habilitačná práca.

Keďže korporátne daň v SR je pilierom daňového zaťaženia kapitálu a vzhľadom na mobilitu tohto výrobného faktora, je výška a stanovenie podmienok jeho zaťaženia, dôležitá. Volativita a neistota korporátnej dane je pochopiteľná - jednak vzhľadom na prebiehajúci ekonomický cyklus ako aj na ziskovosť spoločností.

Uvedeným konštatovaniam zodpovedá **cieľ habilitačnej práce**, ktorej zámerom je **poukázanie na vybrané daňové nástroje vplyvajúce na výšku rozpočtových príjmov korporátnej dane a na podnikateľské prostredie**. Habilitantka sa sústredila na odsledovanie vývoja výnosov korporátnej dane v časom horizonte rokov 1993 – 2020 v nadväznosti na uplatňovanie vybraných daňových režimov. Na tento zámer nadväzujú **parciálne ciele** zamerané na:

- faktory, resp. režimy, ktoré mali/majú najvýznamnejší vplyv na výnos korporátnej dane,
- vplyv daňových úľav na príjmy štátneho rozpočtu,
- postavenie asignačného mechanizmu v SR.

Súčasne habilitantka pokladá otázky, na ktoré hľadá odpovede vo štvrtjej časti práce.

Metódy a metodika výskumu sú naviazané na dosiahnutie hlavného cieľa ako aj parciálnych cieľov habilitačnej práce. Dôležitú úlohu vedeckého prístupu práce zohralo využitie analýzy, ktorej výsledky sú podkladom využitia komparácie pri sledovaní vplyvu vybraných ukazovateľov na výnos korporátnej dane, v najmä v tuzemsku. V rámci triedenia údajov rozsiahlej štatistickej databázy práce bola využitá indukčno-deduktívna metóda v kombinácii s metódami analýzy a syntézy. V štvrtjej – aplikačnej časti dizertačnej práce bola okrem spomenutých metód skúmania využitá analýza časových radov, korelácia a regresia. Regresné modely boli zamerané na vzťah medzi výnosom dane z príjmov právnických osôb v SR a vybraných veličín. Ich výstupom bolo sledovanie priamej, nepriamej alebo takmer žiadnej závislosti medzi sledovanými veličinami.

Na zložitosť teoretického zdôvodnenia nazerania na korporátne zdaňovanie habilitantka poukazuje v prvej časti práce – prostredníctvom daňových dôchodkových teórií. Z množstva uvedených názorov a prístupov ku korporátnemu zdaňovaniu uvedených v práci vyplýva, že ani predstavitelia daňovej teórie nezdieľali/nezdieľajú rovnaké, a niektorých prípadoch ani podobné prístupy ku korporátnemu zdaňovaniu. Konkrétne americký ekonóm M. A. Sullivan patrí ku stúpencom, ktorí zastávajú názor, že opodstatnenosť zdanenia spoločností nie je.

Vyjadrite názor na tento, nie práve ojedinelý, postoj k zdaňovaniu/nezdaňovaniu spoločností. Existuje reálna možnosť transformovania teoretických prístupov do reálnej daňovej praxe a naopak ?

Tiež v daňových systémoch štátov EÚ došlo v procese zjednocovania daňových politik členských štátov k významným daňovým úpravám. Už niekoľko rokov v daňovej teórii i praxi rezonuje myšlienka daňovej harmonizácie, resp. koordinácie spoločností (ako to uvádza aj habilitantka), ktorá stále nie je realizovaná do zdarného konca. Tejto snahe neprispieva spôsob prijímania rozhodnutí EÚ v oblasti daní, ktoré si vyžadujú súhlas všetkých členských štátov. Treba podotknúť, že viacerí ekonómovia hovoria o akomsi „proces“ k prepracovaniu sa ku spontánnemu harmonizačnému efektu v oblasti znižovania daňových sadzieb cez realizáciu daňovej konkurencie. Majú kritický názor na tzv. „umelú harmonizáciu“, ktorá obyčajne prináša vyššie daňové sadzby a nepôsobí na efektívnejšie využívanie verejných výdavkov.

Vyjadrite názor na proces harmonizácie a na uplatňovanie daňovej konkurencie v EÚ, resp. v štátoch OECD z pohľadu ich dopadov na ekonomiku, na ich konkurencieschopnosť, prenos kapitálu, pracovnej sily ako aj eliminácie daňových únikov (aj v súvislosti na uplatňovanie spoločného konsolidovaného základu dane spoločnosti CCCTB).

V aplikačnej časti práce si autorka bola plne vedomá, že zmeny v daňovej politike štátu majú dopad nielen na vývoj jeho fiškálnej politiky, formovanie dôchodkovej a sociálnej politiky, ale

aj na fungovanie a udržanie priaznivého podnikateľského prostredia. Sleduje vplyv vybraných stimulov a výšky sadzieb dane na objem výnosu korporátnej dane v prelomových obdobiach. Obdobie od vzniku samostatnej daňovej sústavy v roku 1993 do vstupu SR do EÚ bolo poznačené „turbulentným“ vývojom spoločnosti. Išlo o obdobie, keď bol zaznamenaný snád' najväčší výpadok príjmu do ŠR na dani z príjmov právnickej osoby.

Uved'te, ktoré skutočnosti najväčšou mierou prispeli k vykázaniu nižšieho výnosu korporátnej dane v tomto období.

Snád' najdôležitejším prelomovým rokom v oblasti daňovej legislatívy bol rok 2004j. Bola realizovaná veľká daňová reforma, ktorej význam podčiarkla aj reforma verejných financií, sociálnej a dôchodkovej politiky, zdravotníctva, trhu práce ako aj reforma verejnej správy. Došlo k zavedeniu lineárnej sadzby dane z príjmov právnických osôb vo výške 19 % (aj FO, DPH), odstránili sa široké daňové úľavy a oslobodenia, podiely na zisku nepodliehali dani, s dopadom zvýšenia príjmov z uvedenej dane do ŠR. Naopak od r. 2012 došlo k zvýšeniu daňovej povinnosti (23 %) a k zníženiu výnosu tejto dane, neskôr v roku 2014 došlo k ďalšiemu zníženiu sadzba dane na 22 % avšak bol zavedený inštitút daňovej licencie, ktorý bol aplikovaný 4 roky (2014-2017).

Názor habilitantky na uplatňovanie inštitútu daňovej licencie, ktorý je v súčasnosti už zrušený.

Obsahom 4. časti práce je nástroj zvýšenia efektívnosti výberu dane z príjmov právnických osôb, ktorým je daňová kontrola. Významné je konštatovanie habilitantky, ktoré sa týka miery, v ktorej sa tento nástroj realizuje v praxi. Počet evidovaných spoločností za posledných 17 rokov vzrástol trojnásobne, avšak počet vykonaných daňových kontrol za uvedené obdobie poklesol, avšak vzrástla efektívnosť dorubenej dane.

Pomerne veľká časť habilitačnej práce je venovaná štátnej pomoci formou daňových stimulov a jej vplyvu na rozpočtové príjmy korporátnej dane. Habilitantka poukazuje na to, že škála daňových stimulov sa v priebehu sledovaného obdobia menila. Najjednoduchšia forma podpory podnikateľskej aktivity subjektu bola možnosť využitia daňového režimu – tzv. daňových prázdnin, keď spoločnosť neplatila daň alebo len v minimálnej výške, ale musela plniť určité stanovené, resp. dohodnuté podmienky.

Štátna pomoc poskytovaná vo forme daňovej úľavy na dani z príjmov právnických osôb je v súčasnosti naviazaná na podmienku jej schválenia ako investičnej pomoci pre prijímateľov stimulov na výskum a vývoj. Právnické osoby využívajú daňový stimul vo forme super odpočtu nákladov na výskum a vývoj najviac počas 4 zdaniteľné obdobia. Nemožno však opomenúť, že možnosť čerpania daňových úľav podlieha celospoločenskej kritike. Sú skôr zamerané na zahraničných investorov, na úzku skupinu subjektov, nie raz na konkrétne spoločnosti s veľmi úzkou špecifikáciou podmienok, ktoré môže splniť len jedna spoločnosť.

Zdieľa habilitantka názor, že poskytnutie zvýhodneného daňového režimu predstavuje škodlivú súťaž, resp. poskytnutie nekorektných daňových podmienok.

Vyjadrite názor na získanie daňového stimulu formou investičnej pomoci, keď má byť poskytnutý investičný stimul vo forme regionálnej stimulácie investície len pre

znevýhodnený región („bohatstvo“ regiónu sa meria prostredníctvom dosiahnutej výšky HDP).

Ďalším vybraným nástrojom dane z príjmov právnických osôb, ktorý vplýva na rozpočtové príjmy a podnikateľské prostredie je daňová asignácia, ktorú habilitantka rieši v nadväznosti na existujúci tretí sektor. V súčasnosti sa touto formou plnia sekundárne ciele, keď prostredníctvom nepriamej podpory štátu dochádza k podpore určitých verejnoprospešných inštitúcií. Aj daňová asignácia na Slovensku prešla výraznými zmenami.

Názor habilitantky na možnosť uplatnenia asignácie právnickými osobami, ktoré si založili „svoje“ neziskové organizácie.

Záver

Habilitantka spracovala veľmi aktuálnu tému, ktorá evokuje ešte veľa otvorených otázok. Preukázala veľmi dobrú orientáciu v teoretických prístupoch a názoroch na spracovanú oblasť. Má schopnosť a je pripravená na samostatnú vedeckú a tvorivú činnosť v oblasti výskumu. Po úspešnom obhájení práce odporúčam, aby Ing. Jane Kušnírovej, PhD. bol udelený akademický titul

d o c e n t.

V Bratislave 19.04. 2021

prof. Ing. Anna Schultzová, PhD.
oponentka

OPONENTSKÝ POSUDEK

HABILITAČNÍ PRÁCE

na téma:

Zdaňovanie právnických osôb a ich vplyv na zdroje štátneho rozpočtu

Autorka habilitační práce: Ing. Jana Kušnírová, PhD.

Oponent habilitační práce: doc. Ing. Petr David, Ph.D.

Předložená habilitační práce se dle doloženého protokolu o kontrole originality překrývá s ostatními díly do 10 %, což je hodnota nedosahující povoleného maxima 25 %. Navíc se s žádným ze zdrojů neshoduje více než z 2,39 %. Uvedené společně s následujícími aspekty hodnocení dokládá samostatný přístup ke zpracování tématu a jednoznačnou originalitu habilitační práce.

V další části posudku jsou obsažena dílčí hodnocení, některé formální připomínky a náměty k další práci na daném tématu. Posudek tak spíše odpovídá struktuře samotné předložené habilitační práce, není tedy rozdělen na hodnocení, připomínky a podněty k diskusi. Závěrem však v souladu s pokyny obsahuje souhrnné hodnocení a výsledné vyjádření oponenta.

Habilitační práce naráží na bazální otázku, zda vůbec existuje platební kapacita PO, zda lze považovat PO podobně jako FO za zdanitelné subjekty, zda se nejedná o dvojitý zdanění stejného zdroje při rozdělení zisku PO, nebo zda je to naopak legální daňový únik FO v případě investice na místo rozdělení zisku. Nejsem si jistý, že práce ve své komplexnosti poskytuje také názor autorky na samotnou existenci daně z příjmů PO. Jak se autorka dívá na vhodnost vyrovnávání nominální či efektivní sazby PO a FO, případně i jiných daní, například DPH?

Bylo by dobré lépe vysvětlit vyjádření (13), že při progresivní dani FO s vyšším příjmem mají možnost substituce zboží za luxusnější, mohou investovat méně šetřit a následně tak platit vyšší daně. Jedná se buď o dezinterpretaci, nebo překlep a možnou změnu smyslu původního tvrzení. Ve výčtu důvodů pro vyšší zdanění větších společností postrádám výnosy z rozsahu. Autor Colm (13) je nezmiňuje? Případně jsou zmiňovány jinými autory?

Dle Halla a Rabushky je obtížné definovat, kdo daň ve skutečnosti platí. Lze souhlasit s tím, že to je buď vlastník/vlastníci, nositelé dopadů daňové incidence (zaměstnanci, atd.), nebo celá společnost prostřednictvím snížení benefitu v podobě dopadů poklesu investic, výzkumu a vývoje? Historie již ukázala, že zákaz přesunu daňového břemene na zaměstnance není možné efektivně aplikovat. Str. 76 uvádí takový zákaz přenosu břemene na klienty bank. Je tedy otázkou, zda má toto opatření nějaký reálný smysl.

Autorka zmiňuje Harbergerův model (16) celkové rovnováhy. Je k zamyšlení, zda se alespoň pro dané účely nejeví již jako překonaný nástroj. Zdá se, že ve své obecnosti ztrácí významné jevy a poskytuje diskutabilní výsledky získané při vynaložení značného (možná nadměrného) úsilí.

Autorka uvádí (19) potřebu preference snižování daňových sazeb PO. Zde je třeba odlišit požadavek preference nízkých sazeb, který je jistě na místě, a požadavek snižování sazeb, který je však diskutabilní.

Přehledu současného stavu by prospěla vyšší míra konfrontace, text je velmi nekonfliktní mezi jednotlivými autory, přestože rozpory existují v metodických přístupech, teoretických tvrzeních, výsledcích empirických zkoumání.

V práci se lze setkat s uvedením autorů (Alm, Vítek, atd.), kteří nejsou uvedeni v seznamu zdrojů. Nejedná se o porušení autorské etiky, protože jsou zmiňováni pouze jako osoby zabývající se danými tématy, ale celkovému dojmu by jejich přesné uvedení jistě prospělo.

Odkazování se formou poznámek pod čarou je sice obecně zavedená praxe, ale poměrně nešťastná vzhledem k přehlednosti a pracnosti. Harvardský nebo i Vancouverský systém se zdá být vhodnější. Dělení zdrojů v seznamu dle typu je poměrně nepřehledné, kdy čtenář v textu nepozná, jakého je daný zdroj typu a neví tak, v jaké části seznamu zdroj hledat. Uvedené však záleží na zavedených zvyklostech a nelze tak považovat za nedostatek.

V úvodní části nejsou zahrnuty citace dokládající některá formulovaná tvrzení. Částečně se s tímto jevem lze setkat i v části o dosavadních zkoumáních aspektů konkurence a harmonizace, regulace, přeshraničních překážek. Zřejmě se, především co se týče úvodu, jedná o zavedenou praxi a kvalitu vlastní práce uvedené neškodí. Přesto by citace a příklady byly názornější a živější, přímo navázané na stav dosavadního poznání. Například lze uvést rozpory názorů ekonomů na daňovou politiku (11), příklady reforem přímých daní jako podpora tvrzení (9), jiné než fiskální cíle státu (11), důvody proč se více řeší daně FO než PO, atd. V práci je však využito a je citováno značné množství zdrojů, což ve svém důsledku dokládá poctivou práci při formulování současného stavu poznání ve zkoumané oblasti.

Přínosné je nastavení vazby daňových teorií a znalosti vývoje praxe v dané oblasti, ze kterých lze a mělo by se vycházet při formování veřejných politik. Málokdy je totiž třeba řešit situace, ke kterým historicky ještě nikdy ani v náznaku nedošlo.

Jako problém vhodný k řešení autorka na první pohled překvapivě neidentifikuje jednu či více oblastí, ale velmi vhodně vzhledem k potřebě neomezení rámce doporučení celkovou složitost, komplexnost a multideterminismus v rámci problematiky zdaňování PO.

Velmi dobře je v práci popsána potřeba naplňování mnoha cílů veřejných politik a s tím spojených očekávání, které mnohdy mohou být ve vzájemném rozporu.

Sice pouze nepřímo, ale přesto vhodně autorka poukazuje na skutečnost, že daňová politika způsobuje změnu chování subjektu a je na odbornících, aby daň nastavili tak, aby byla neutrální, nebo způsobovala pouze žádoucí deformace, nebo alespoň aby její celkový efekt nebyl negativní.

Autorce se velmi dobře podařilo identifikovat vyšší citlivost inkasa daně PO na existující exogenní i endogenní vlivy ve srovnání s ostatními přímými daněmi. Také je přínosné, že bere v potaz pojetí Auerbacha o vlivu faktoru času na hodnocení daňového zatížení PO.

Podkapitoly o rozsahu např. 20 stran by si zasloužily vnitřní členění tak, aby práce byla více strukturovaná a přehledná.

Velmi dobře je zpracována část právního/regulatorního rámce EU. Především úvodní pasáže části 1.1.2 jsou výrazně zaměřeny na nominální daňové sazby a problematiku harmonizace a konkurence.

Je třeba upozornit, že stupňovitá sazba daně může způsobovat deformace trhu. Stojí za úvahu, zda tomu tak může být také u daně z příjmů PO a konkrétně například v Lucembursku, Francii, nebo Nizozemí. Dobře jsou známy deformace u FO, například v ČR u pracovního poměru formou dohod, silniční daně, atd. Uvedená problematika je také dobře popsána v teorii, proto se nabízí otázka, proč se jí praxe v oblasti zdanění PO alespoň ve jmenovaných zemích neřídí. Habilitační práce dle mého názoru skvěle definuje, popisuje a analyzuje faktory s přímým finančním vlivem – sazby daně, odpisy, uznatelnost nákladů, odčitatelné položky. Práce je tedy primárně zaměřena na fiskální determinanty inkasa, ochoty zdaňovat v dané zemi. Ostatní faktory jako stabilita prostředí, úroveň právního rámce, korupce, míra byrokracie, atd. jsou spíše opomíjeny.

Autorka by se dále mohla vyjádřit, zda existují nějaká úskalí, rizika plánovaného povinného vstupu do CCCTB pro PO a zamyslet se zda existují důvody, proč by s danou povinností některé země nemusely souhlasit. Nabízí se například odlišnosti v preferencích forem financování, další zvyklosti a národní nuance s vazbou k této problematice.

Vývoj podílu inkasa na HDP je zobrazen pouze staticky a blíže je popsán slovně. Také podíl daně z příjmů PO na celkovém inkasu daní by byl užitečný, prokázal by citlivost této daně na fázi hospodářského cyklu. Uvedené je naopak velmi vhodně provedeno pro SR, pouze není zřejmé, proč nejsou dostupné roky 1993, 1994 a od 2017.

V současné literatuře velmi okrajově, a v habilitační práci také, postrádám zahrnutí otázky etiky daňových subjektů, možnostech posilování etického chování, faktorech ničících ochotu chovat se eticky. Tento aspekt je velmi podstatný z toho hlediska, že daňové subjekty budou vždy o pomyslný krok napřed oproti regulacím. Navíc vše není možné legislativně podchytit, hrozí přeregulace prostředí, na kterou doplácí drobné a poctivé daňové subjekty.

Práce se adekvátně zaměřuje na zajímavou problematiku stanovení/odhadu daňové mezery, která je u daně z příjmů PO velmi problematická. To je třeba ocenit.

Základní cíl práce je definován poměrně obecně, není například zcela jasné, co znamená, že „předmětem zkoumání je načrtnutí souvislostí“. Chápu, že daná problematika je velmi široká a komplexní, ale bylo možné si pomoci i zde výzkumnými otázkami, nebo tvrzeními k následnému ověření, podobně jako je velmi dobře učiněno v dílčích částech kapitoly cílů. Pouze přehlednosti a lepším vodítkem ke kontrole naplnění cílů by mohla být jejich exaktnější formulace a označení v části cílů a závěrů.

Výběr klíčových oblastí jako jsou daňové úlevy, daňové úniky, nebo asignace je vhodný a atraktivně zvolený. Vede navíc k naplnění cíle práce.

Metodika je nastavena adekvátně pro účely naplnění cílů, je více zaměřena na základní obecné metody vědecké práce. Je dobře, že zahrnuje i normativní přístup umožňující formulaci návrhů na základě hodnocení analyzovaného a identifikovaného stavu. Ve smyslu ekonometrické části je metodika méně konkrétní a spíše sama o sobě neumožňuje opakovatelnost práce. To však vhodně dohání v samotné části vlastní práce, která pak působí ucelenějším dojmem.

Habilitační práce rovněž mapuje historii daně z příjmů PO v geopolitických a fiskálních souvislostech, což je pro plné pochopení současného stavu nezbytné.

V Tabulce 3 není zdůvodněna absence podstatné části časové řady, kde došlo buď k radikálnímu zlomu, nebo kontinuálnímu významnému růstu. Oboje by si pak zasloužilo komentář. V případě uvádění téhož pro ČR je pak uvedena opět jen část období, tj. 2012 až 2018.

Jaký má autorka názor na smysluplnost tzv. rovné daně, na Slovensku u PO a FO? Hovoří se i

o vazbě na DPH. V ČR pak pro FO, kdy tato daň stejně reálně obsahuje prvky progresu. V úvodních pasážích vlastní práce totiž autorka jednoduchým a jasným způsobem podává důkaz o nepodstatnosti nastavení nominální sazby daně.

Tabulka 5 je pro čtenáře mírně matoucí, někdy je uvedeno období a někdy jen rok, zřejmě jako termín změny. Není zřejmé, jak jsou kalkulovány/separovány vlivy legislativy a daňové politiky na inkaso v Tabulce 6 a 7. Naznačenou silnou vazbu však prokazuje provedená regresní analýza. Graf 7 není správně interpretován, kdy ETR neroste v 8 letech, ale pouze v období 2012 až 2015.

Pro celou práci by bylo přínosem, pokud by na místech, kde jsou uváděny výsledky kalkulací, byl uveden zdroj podkladových dat a také vzorce pro tyto kalkulace. Tím by byla umožněna snazší opakovatelnost a kontrolovatelnost.

Regresní analýza přináší důkaz o tom, že změna sazby (nikoliv její nominální výše) je do značné míry významným faktorem inkasa. Do časové řady využité pro regresní analýzu však vstupuje řada podstatných nezahrnutých a možná nezahrnutelných faktorů a tak spíše nelze tvrdit, že se za jinak stejných podmínek snížilo inkaso při růstu nominální sazby daně o procentní bod. Zde je třeba také upozornit na rozdíl mezi jedním procentem a procentním bodem. Není zřejmé, zda je toto v práci odlišeno.

V části zabývající se daňovými úniky by byla prospěšná data o počtech kontrol s rozdílem, doměřená daň na kontrolu a celkem, pro dokreslení efektivnosti a fungování kontrolních mechanismů.

Práce velmi dobře mapuje a komparuje aktuálně aplikované nástroje daňových stimulů pro PO v ČR a SR, jejich využívání a kriticky hodnotí funkčnosti a nákladnost. Nepostrádá ani vývojový kontext, včetně evropského rozměru a regulačního rámce.

Část 4.4 je zásadní a velmi přínosná, obsahuje také logické normativní soudy a doporučení, kterými by bylo vhodné se v praxi řídit. Nabízí optimální uplatnění mixu teorie, tvrdých dat a analýz vyplývajících v adekvátní závěry a doporučení.

Část týkající se daňových asignací je také zpracována kvalitně, objektivně, multikriteriálně, zahrnuje dokazování regresní analýzou, zohledňuje vazby na fáze hospodářského cyklu. Nabízí tak poučení pro tvůrce daňové politiky na Slovensku a může být vhodným zdrojem informací také pro ostatní země. Řeší problém obav z účelově zřízovaných neziskových organizací zavedení přesného vymezení účelů možného využití asignovaných prostředků? Je vůbec z pohledu autorky zakládání vlastních neziskových organizací chybou (122)? Praxe na Slovensku ukazuje, že asignace jsou spíše racionálním nástrojem daňové optimalizace, než morální úvahy o společenské prospěšnosti.

Diskuse kriticky konfrontuje závěry dříve zmiňovaných ekonomů s vlastními zjištěními. Uvádí objektivní závěry vyplývající z provedené analýzy. I zde by se nabízela vyšší míra strukturovanosti textu ve vazbě například na stanovené cíle či výzkumné otázky. Naopak oceňuji definici klíčových oblastí vhodných k zaměření pozornosti z hlediska podnikatelského prostředí a také z hlediska fiskálního.

Jak vyplývá z mnoha předchozích částí tohoto posudku, pokládám habilitační spis Ing. Jany Kušnírové, PhD. Celkově za opravdu zdařilý a přínosný z hlediska dobrého popisu a analýzy historického kontextu, teoretického i praktického hlediska, obsahující neoddiskutovatelný vlastní přínos a prokazující schopnost samostatné vědecké práce. Několik kritických poznámek uvedených v tomto posudku lze ve většině případů považovat spíše za formální, nebo jako

námět pro budoucí rozpracování jednotlivých částí zkoumané problematiky, nikoliv za faktický nedostatek předloženého textu s dopadem na kvalitu naplnění cílů. Habilitační práce tak ve všech aspektech odpovídá stanoveným požadavkům, proto ji doporučuji k obhajobě před Vědeckou radou Národohospodárskej fakulty EU v Bratislave.

V Brně dne 15. dubna 2021

doc. Ing. Petr David, Ph.D.

Oponentský posudok

Habilitačnej práce na tému „ Zdaňovanie právnických osôb a ich vplyv na zdroje štátneho rozpočtu“.

Autor; Ing. Jana Kušnírová, PhD.

Oponent: Ing. Ján Artúr Oberhauser CSc.

Predložená habilitačná práca sa svojim zameraním a cieľom sa vyjadruje k aktuálnym makroekonomickým problémom súčasného systému tvorby finančných zdrojov na centrálnej úrovni, pri tvorbe zdrojov štátneho rozpočtu v SR.

Významnú časť habilitačnej práce tvorí kapitola, v ktorej sa autorka venuje daňovým teóriám v oblasti zdaňovania právnických osôb v kontexte ich historického vývoja. Kapitola obsahuje rozsiahle teoretické zázemie k problematike zdaňovania právnických osôb a to či už v európskom alebo celosvetovom priestore. Túto časť práce považujem za veľmi dobre spracovanú a v tejto podobe poskytuje dobré teoretické východisko pre riešenie zvolenej témy habilitačnej práce. Možno by práci prospelo, keby sa ozrejmili východiská tvorby daňovej sústavy v SR v oblasti zdaňovania právnických osôb vo svete všeobecne aplikovaných teórií. Tento kontext by bolo potrebné ozrejmiť najmä preto, lebo zmeny v daňových zákonoch v SR od roku 1993 neboli sprevádzané hlbšou odbornou diskusiou, ktorá by vychádzala alebo sa opierala o teoretické poznatky zhromaždené za desaťročia v ekonomikách fungujúcich na trhových princípoch.

Autorka v druhej kapitole rozpracovala základný cieľ práce, pričom uvádza, že predmetom skúmania budú vybrané režimy medzi ktoré zahrnula; daňové náklady, daňové stimuly a mechanizmus asignácie dane právnických osôb.

Z hľadiska významnosti vplyvu na výber daní u právnických osôb v SR je významným faktorom štruktúra hospodárskych subjektov podliehajúcich zdaneniu na základe schopnosti vytvárať zisk a následne daňový základ. Súčasný problém tvorby masy zisku v subjektoch v SR spočíva v tom, že významná časť právnických osôb funguje v latentnom stave a netvorí zisk. Ďalšia významná časť – subjektov dosahuje nízku tvorbu zisku. Dôvody sú vo všeobecnosti známe. Výsledkom je potencionálne nízka tvorba masy zisku následne aj tvorby kumulovaného daňového základu.

Autorka si vybrala dokumentačne prístupnejšiu oblasť pre posúdenie vplyvu zdaňovania právnických osôb na zdroje štátneho rozpočtu.

V súlade so stanovením cieľov práce sú zvolené metódy skúmania primerané a môžu poskytnúť zodpovedajúce množstvo potrebných podkladov v potrebnej kvalite. Základné poznatky z riešenia skúmanej problematiky sú sústredené v štvrtej kapitole.

Podľa nášho názoru v tejto časti práce s vysokou odbornou úrovňou prezentuje výsledky z jednotlivých parciálnych cieľov. Poznatky a názory, ktoré prezentuje, potvrdzujú, že autorka je dobre oboznámená s reálnou situáciou v hospodárskej praxi v uvedenej oblasti.

V súvislosti s dosiahnutými výsledkami a uvedenými skutočnosťami mám niekoľko nasledujúcich poznámok a pripomienok:

- Jedným z problémov, s ktorým sa v tejto časti práce polemizuje, je úvaha o tom, aké sadzby dane a v akom počte by mala daňová prax aplikovať. V našom prostredí dlhodobo pretrváva „pozitívny“ vzťah k jednotnej sadzbe, ktorá sa začala aplikovať pri vytváraní novej daňovej sústavy po roku 2000. Tento problém sa zväčša u právnických osôb interpretuje tak, že pri nižšej sadzbe je väčšia „ochota“ platiť dane. Takáto úvaha platí len vtedy, keď kontrolné systémy a etický faktor je na nízkej úrovni. To znamená, že umožňuje znižovanie daní nelegálnymi prostriedkami. Tento problém je kľúčový, ak má daňový systém zabezpečiť očakávané daňové príjmy a prispievať k rastu prosperity v krajine.
- Ďalším problémom čiastočne spomenutým v práci, je reálne prepojenie zdaňovania pôvodom právnických osôb v režime zdaňovania fyzickými osobami. Vzniká odlišný daňový režim s rôznymi výsledkami pri výbere daní. Tento faktor má reálny vplyv na tvorbu zdrojov ŠR. Kde a kedy túto duálnosť akceptovať a kedy nie?
- V práci je zdokumentovaný podiel výnosov dane z príjmov právnických osôb na daňových príjmoch v SR. Od roku 2009 sa ich podiel mení nepodstatne. Tento podiel by sa mohol odprezentovať aj vo vzťahu k vytvorenému HDP avšak na odvetvovom princípe. Nie je celkom zrejmé či zmeny vo výnosoch daní sú závislé od zmien tohto ukazovateľa. Má to fundamentálny význam. S rastúcou produkciou a rastom hodnôt vyprodukovanými PO by logicky mohli rásť aj výbery daní. Ide o to, či to takto funguje a ak áno či „primerane“.
- Medzi problémy vo výbere daní PO patrí ich odlišná úroveň medzi „sektormi“ v hospodárstve SR. Tento problém súvisí s tvrdením, že štruktúra hospodárstva má vplyv na výšku výberu daní. Tento problém je vhodné primerane zdokumentovať a analyzovať.

- Určitém problémom v práci môže byť porovnávanie vývoja daňových výnosov v SR a ČR. Nie vždy v celom rozsahu daňových zákonov sú podmienky identické. A nie sú ani zhodné hospodárske štruktúry v oboch štátoch. Tieto komparácie môžu byť len ilustračné.
- Práca obsahuje aj vyjadrenia a názor na preferenčné zaobchádzanie a zvýhodňovanie vybraných ekonomických aktivít a ekonomických subjektov (firmy). Tento problém prekročil hranicu bežného formalizovaného zvýhodňovania zahraničných investícií. Tento problém by si vyžadoval vyššiu mieru pozornosti. Tento problém má širší súvis a mal vplyv aj na vytváranie hospodárskych štruktúr a rozvoj podnikateľskej platformy domácich kapitálových spoločností. Bolo by zaujímavé zistiť či tieto procesy negatívne neovplyvňovali vývoj hospodárskych štruktúr v SR.
- Práca obsahuje aj zmienku o tvorbe zisku po zdanení a následne jeho rozdeľovania. Slovenské daňové právo dlhodobo ignorovalo zdaňovanie kapitálových výnosov. Dlhodobá absencia mala výrazný vplyv na investičné prostredie a správanie investorov s negatívnymi účinkami na daňové výnosy v SR. Bolo by vhodné tento fakt v práci objasniť.
- Práca obsahuje aj problematiku zdaňovania bankového sektora. Táto časť práce veľmi dobre a v dostatočnej šírke interpretuje problémy, ktoré zdaňovanie bánk sprevádzali. Chcem v tejto súvislosti upozorniť, že tvrdenie o najvyššom odvodovom zdanení v SR spomedzi V4 európskych krajín je pravdivé, ale súčasne je potrebné hodnotiť aj výnosovú štruktúru bánk v jednotlivých krajinách. Bez posúdenia výnosovej časti a daňovo uznaných nákladov je záver smerujúci k tomu, že banky odovzdávajú najviac v SR unáhlený.
- Problematika daňovej kontroly je v práci spracovaná na veľmi dobrej úrovni, s dostatkom podkladov a informácií. Z prehľadu, ktorý práca uvádza vyplýva, že v roku 2017 sa uskutočnila kontrola na 14,32% na DzP PO na celkovom počte kontrol. Dôležitejšie je však, aký podiel tieto kontroly majú na celkovom počte daňových subjektov – PO. Ak by sme vykonali takéto porovnanie zistili by sme, aká je reálna frekvencia kontrol v tomto sektore. To by bolo výpovednejšie zistenie.
- Kapitola 4.4 obsahuje problematiku daňových stimulov a ich vplyv na rozpočtové príjmy. Aj keď je práca v tejto časti spracovaná s vysokou mierou podrobnosti a v dostatočnej hĺbke, záverečnej interpretácie by v tejto oblasti prospelo jednoznačnejšie vyjadrenie, či súhrnne alebo jednotlivo daňové stimuly ovplyvnili

daňové príjmy. Ktoré stimuly dosiahli najvyššiu efektívnosť. Napr. daňové stimuly v oblasti výskumu a vývoja zmenili kvantitu a kvalitu výstupov v tomto sektore?

- Oblasť daňových stimulov je rozsiahla a jej agenda je pomerne zložitá a náročná na čas vynaložený na jej spracovanie a vyhodnocovanie. Tým, že ekonomika SR vzhľadom na potrebu zvyšovať podiel PZI túto oblasť vo veľkej miere podporovala sa súčasne táto „agenda“ podieľala na raste celkovej časovej náročnosti a tým spôsobuje, že ukazovatele náročnosti sú v SR v porovnaní so zahraničím nepriaznivé. Z uvedených dôvodov výsledky v práci v tejto oblasti je potrebné brať rezervovane.
- Úvahy autorky ktoré vychádzajú z analýzy systému daňových úľav a stimulov sú veľmi kvalitne spracované, (vid' str. 111, 112, 113) azda by práci prospelo, keby v množstve parciálnych postojov nezanikol základný výsledok za tento okruh riešenej problematiky. Tým máme na mysli príklon autorky k názoru, že postupy štátu boli najvhodnejšou alternatívou. Domnievame sa, že SR nemôže dlhodobo a perspektívne riešiť túto oblasť „súťažným“ s okolitými krajinami v oblasti poskytovania výhod zahraničným investorom.
- Práca obsahuje pomerne jednoznačný postulát v tom, že je výhodnejšie znížiť sadzbu dane ako poskytovať daňové stimuly a úľavy. Táto úvaha sa podľa autorky opiera o skúsenosti z európskych krajín. Vyspelé európske krajiny nie sú v situácií, v ktorej je SR. Sú to neporovnateľné hospodárske komplexy s inými výrobnými – ekonomickými štruktúrami. Pre toto tvrdenie som v práci nenašiel presvedčivý dôkaz.
- V tejto časti práce sa tiež uvádza tvrdenie, že mnohé štúdie podporujú tvrdenie o tom, že korporátna daň ovplyvňuje ekonomický rast krajiny. Nie je celkom jasné, či tento názor zdieľa aj autorka. Je otázne za akých okolností – súvislostí možno tento názor zdieľať v SR. Ak áno je potom otázne, či vývoj daňového práva a jeho aplikácie v oblasti korporátnej dane v SR tento proces ovplyvňoval a v akej miere. Uvádzam to preto, lebo text na str. 113 má vo viacerých častiach charakter záverov – výsledkov.
- Práca sa veľmi podobne zaoberá problematikou asignačného mechanizmu právnických osôb. Ak sa naň dívame z pohľadu jeho vplyvu na príjmy rozpočtu, nemožno ho považovať za významný. Tak ako sa v práci uvádza bol tento proces asignácie deformovaný tým, že časť týchto zdrojov uspokojovali potreby tých, ktorí

tieto zdroje poskytovali. Účinky „asignácie“ podľa môjho názoru skôr spočívajú v ich efektívnej a spoločensky potrebnej využiteľnosti.

- Dovolím si poznámku k tab. č. 29. Z nej vyplýva, že 45% z celkového počtu, ktoré mohli asignovať využilo asignáciu (55% neasignovali). To znamená, že súčet v kategórií 2%-nej, 1,5% -nej a 1%-nej by mal tvoriť 45% a nie $3+0+24=$ spolu 27%. Alebo je to inak? Záver tejto časti by mal obsahovať výsledok, či súčasné nastavenie v asignáciách vytvára dostatočné možnosti pre vytváranie zdrojov v tejto oblasti.
- V práci sa na viacerých miestach opakuje problém, či neznižiť sadzbu dane z príjmu s tým, že sa očakáva vyšší výber daní a zníži sa motivácia na vyhýbaní sa platenia daní. V tejto súvislosti nie je celkom zrejmé, kto znáša konečné náklady DzP PO. Ako sa postaviť v situácii v SR k potrebám rozdelenia účinku medzi prácu a kapitál. Pravdivosť tohto názoru má určité obmedzenia. Funguje tam, kde je nestabilné daňové prostredie a kde je veľká daňová medzera. V nie poslednom rade aj tam, kde je daňová kontrola nedostatočná. Čím je daňové prostredie kultivovanejšie, (audit, daňové kontroly, neúplatné prostredie, obmedzený počet subjektov ochotných podieľať sa na podvodoch v prepojení s inými subjektami a pod) klesá výrazne daňová medzera a tým aj schopnosť PO znížiť daň len preto, že fungujú v prostredí s nízkou daňovou sadzbou.
- Práca obsahuje aj úvahu o zdaňovaní kapitálových príjmov. Už sme to skôr spomenuli tieto nemožno obísť pri posudzovaní výšky zdaňovania PO daňou z príjmu. Toto vzájomné prepojenie je významné a bolo by potrebné aby práca kvalitu tohto vzťahu výraznejšie posúdila.
- Časť práce nazvanej „DISKUSIA“ autorka uvádza celú škálu problémov súvisiacich s daňou právnických osôb a predovšetkým aj zo zahraničného prostredia. Práci by prospelo keby jednotlivé problémy, ktoré sú tu uvádzané boli porovnávané s reálnou situáciou v SR.
- Záverečná kapitola vhodným spôsobom dokumentuje súhrnné výsledky, ktoré boli touto prácou dosiahnuté. Napriek tomu mám k tejto časti niekoľko poznámok. Nie je celkom zrejmé čo je hlavnou príčinou, prečo daňové výnosy výraznejšie nerastú. V SR evidujeme 356 590 subjektov podliehajúcich dani z príjmov právnických osôb k 31.12.2020 . To znamená, že na jeden daňový subjekt sa v priemere vyberie ročne daň vo výške 7 tisíc Eur. Ak zoberieme do úvahy daňové odvody veľkých spoločností priemerný daňový odvod sa pohybuje na úrovni 1.000-3.000 Eur. (poznámka; z priemerného príjmu FO daňové subjekty odvedú rovnakú daň).

Je opodstatnené si položiť niekoľko otázok.

- Priniesol vývoj vynaložených investícií adekvátny rast daní v SR.
- Ako sa vývoj produkčnej schopnosti podnikov v SR prejavil v raste daní.
- Postupný rast počtu právnických osôb sa pozitívne odráža na raste daní?
- Čo je príčinou, že v SR hospodári vysoký počet právnických osôb, ktoré vykazujú nízku daň a veľký počet neodvádza reálne žiadnu daň.
- V SR hospodári veľký počet firiem so stratou
- Aké sú rozdiely v daňovej výnosovosti jednotlivých odvetvových agregátov v porovnaní so zahraničím.
- Aký má súčasná firemná štruktúra vplyv na výber daní a aká je perspektíva zvýšiť daňové výnosy v budúcnosti.

Tieto problémy majú zásadný význam pri posudzovaní vývoja príjmov štátneho rozpočtu z odvodených daní PO. Tieto otázky by však boli už nad rámec, ktorý si táto práca v cieľ stanovila.

Záverom uvádzam, že cieľ práce bol splnený na dobrej odbornej úrovni. Teoretická časť poskytla veľmi dobrý prehľad o riešenej problematike a pri riešení boli použité a využité zodpovedajúce postupy a metódy.

Výsledky práce môžu byť využité v aplikačnej praxi. Predmetnú habilitačnú prácu odporúčam k obhajobe pred vedeckou radou Národohospodárskej fakulty EU v Bratislave.

v Bratislave 19.5.2021

Ing. Ján Artúr Oberhauser CSc.

Prezenčná lista zo zasadnutia vedeckej rady, ktorá o žiadosti rozhodovala:

Prezenčná listina zo zasadnutia Vedeckej rady Národohospodárskej fakulty Ekonomickej univerzity v Bratislave zo dňa 23.9.2021	
1. Bakeš Vladimír, Ing. PhD.	ospravedlnený
2. Čaplánová Anetta, prof. Ing. PhD.	prítomná
3. Dvořák Petr, doc. Ing. Ph.D.	prítomný
4. Dvořáček Vladimír, Ing.	ospravedlnený
5. Horvátová Eva, prof. Ing. CSc.	prítomná
6. Hudec Oto, prof. RNDr. CSc.	prítomný
7. Chovancová Božena, prof. Ing. PhD.	prítomná
8. Chytil Zdeněk, prof. Ing. CSc.	prítomný
9. Jančovičová-Bognárová Kristína, Ing. Mgr. PhD.	prítomná
10. Kotlebová Jana, doc. Ing. PhD.	prítomná
11. Kušnírová Jana, Ing. PhD.	na hlasovaní o udelení vedecko-pedagogického titulu docentka Ing. Jane Kušnírovej, PhD. - neprítomná
12. Lábaj Martin, doc. Ing., PhD.	prítomný
13. Lisý Ján, prof. Ing. PhD., emeritný profesor	prítomný
14. Makúch Jozef, doc. Ing. PhD., hosťujúci profesor	prítomný
15. Morvay Karol, Ing. PhD.	prítomný
16. Muchová Eva, prof. Ing. PhD.	prítomná
17. Novák Jaromír, Ing. PhD.	prítomný
18. Novák Marcel, Ing. PhD.	prítomný
19. Ódor Ľudovít, Mgr.	ospravedlnený
20. Ochotnický Pavol, prof. Ing. CSc.	prítomný
21. Ondruška Tomáš, Ing. PhD.	prítomný
22. Orviská Marta, prof. Ing. PhD.	prítomná
23. Pastoráková Erika, prof. Ing. PhD.	prítomná
24. Péliová Jana, doc. Ing. PhD.	prítomná
25. Pongrácz Eva, Ing. PhD.	prítomná
26. Rehák Štefan, doc. Ing. PhD.	prítomný
27. Schultzová Anna, prof. Ing. PhD.	prítomná
28. Sipko Juraj, prof. Ing. PhD., MBA	prítomný
29. Sivák Rudolf, Dr. h. c. prof. Ing. PhD.	prítomný
30. Ševčík Miroslav, doc. Ing. CSc.	prítomný
31. Šimek Milan, doc. RNDr. Ph.D.	prítomný
32. Šipikalová Silvia, doc. Ing. PhD.	prítomná
33. Žárska Elena, prof. Ing. CSc.	prítomná